

Merialuesuunnittelun tilannekatsaus

LLHall 28.08.2023 § 84
331/10.05/2023

Valmistelija Qvick Paula Lapin liitto

Merialuesuunnittelusta säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa (8a luku), jonka mukaan merialuesuunnitelmien laatimisesta vastaavat ne maakuntien liitot, joiden alueeseen kuuluu aluevesiä. Ensimmäinen merialuesuunnittelukierros toteutettiin vuosina 2017–2021. Suomen Merialuesuunnitelma 2030 valmistui joulukuussa 2020. Suunnitelma laadittiin kolmessa osassa rannikon maakuntien liittojen yhteistyössä. Maakuntavaltuustot hyväksyivät suunnitelmat kukin erikseen. Lapin maakuntavaltuusto hyväksyi merialuesuunnitelman oman merialueensa osalta 30.11.2020. Ympäristöministeriö toimitti suunnitelman EU:hun maaliskuussa 2021.

Lapin merialueet kuuluvat Pohjoisen Selkämeren, Merenkurkun ja Perämeren suunnittelualueeseen. Lapin liitto vastaa yhdessä Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan kanssa tämän suunnittelualueen merialuesuunnitelman laatimisesta. Suunnittelualueeseen kuuluvat sekä aluevedet että talousvyöhyke. Varsinais-Suomen liitto toimii Suomessa merialuesuunnitteluyhteistyön koordinaatioliittona.

Merialuesuunnitelman ajantasaisuutta tulee tarkastella vähintään 10 vuoden välein. Merialueelle kohdistuva käyttöpaine on kuitenkin kasvussa ja tarve merialuesuunnitelman päivittämiseen on suuri. Euroopan Unionin ilmasto- ja energiatarpeita on kiristetty kiihtyvästi viime vuosina ja kansallisesti merelliselle energiantuotannolle on asetettu suuria kasvutavoitteita. Kestävyyden eri elementtien varmistaminen sekä merellisen energiantuotannon yhteensovittaminen muiden merellisten toimintojen ja meriluonnon suojelun kanssa on merialuesuunnittelun ydintehtävä. Merialuesuunnittelulla ennakoidaan muutoksia, mahdollistetaan synergioita sekä ehkäistään poliittisten painopisteiden välisiä ristiriitoja. Merialuesuunnitelma tullaan päivittämään viimeistään vuonna 2026.

Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston 2021–2027 (EMKVR) kansallisesta meripolitiikan toimintalinjasta on myönnetty rahoitus MSP-EGD (Merialuesuunnittelu – Euroopan vihreän kehityksen ohjelma) eli *Merialuesuunnittelun tietovarannon sekä adaptiivisen yhteistoiminnallisen suunnittelun vahvistaminen Euroopan vihreän kehityksen ohjelman mahdollistamiseksi* -hankkeelle. Hanke toteuttaa rannikon maakuntien liittojen toisen merialuesuunnittelukierroksen ensimmäisen osion ajalla 6/2023-12/2025. Hankkeessa on budjetoitu merialuesuunnitteluyhteistyön koordinoinnin henkilötyövoima, ostopalvelujen rahoitus sekä merialuesuunnittelijoiden matkakulut. Hankkeen kokonaisbudjetti on 715 440 euroa. EMKVR meripolitiikan rahoitusosuus on 80 %. Omarahoitusosuus hankkeelle on siten 143 088 euroa, josta vastaavat yhdessä samansuuruisin osuuksin hankkeen koordinaattorin, eli Varsinais-Suomen liiton, lisäksi kaikki muut rannikon maakuntien liitot, eli Keski-Pohjanmaan liitto, Kymenlaakson liitto, Lapin liitto, Pohjanmaan liitto, Pohjois-Pohjanmaan liitto, Satakuntaliitto ja Uudenmaan liitto. Ympäristöministeriöltä haetaan tukea liittojen omarahoitusosuuden puolittamiseksi. Lapin liiton osuus hankkeen omarahoitusosuudesta on noin 3 000 €/vuosi.

MSP-EGD-hankkeella varmistetaan merialuesuunnittelun ja -suunnitelmien integroiminen Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoiteasetteluun ja siten yhteiskunnan vihreän siirtymän tukeminen merialuesuunnittelun keinoin. Hankkeessa toteutetaan voimassa olevan Suomen Merialuesuunnitelma 2030 seuranta- ja arviointityö. Hankkeessa kerätään kattavasti tietoa merellisistä sektoreista ja meriympäristöstä, ja analysoidaan sitä merialuesuunnittelun mittakaavaan sopivaksi. Vahvistettava tieto- ja osaamispääoma sekä jaettu ymmärrys kehityskuvasta ja sen

vaatimista toimenpiteitä tarjoavat tietoa merialuesuunnittelun lisäksi myös maakuntakaavoitukseen ja yksityiskohtaisempaan maankäytön suunnitteluun, sekä aluekehityshankkeiden, merialueen luonnonvarasuunnitelmien ja muiden merellisten sektoreiden sekä meriympäristön hoito- ja käyttösuunnitelmien tavoitteiden ja toimenpiteiden asettamiseen. Vaikuttavuuspolut rakentuvat edelleen myös kytköksestä kansallisiin, alueellisiin ja sektorikohtaisiin politiikkalinjauksiin sekä strategioihin.

Aluesuunnittelija Minttu Peuraniemi esittelee merialuesuunnittelun tilannekatsausta kokouksessa.

Esittelijä maakuntajohtaja Riipi Mika Lapin liitto

Päätösesitys Maakuntahallitus merkitsee merialuesuunnittelun tilannekatsauksen tiedoksi.

Päätös Hallitus merkitsi merialuesuunnittelun tilannekatsauksen keskustelun jälkeen tiedoksi.